

“పారితోషికం”

— మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి

పదేశ్య క్రితం యిప్పు డున్నన్ని ప్రతికలు లేవు. ఇప్పుడున్నంత మంది రచయితలూ లేరు. ప్రతికలు పెరిగినట చాలామంది రచయితలు అవలనే కోరికని పెంపొందించుకుంటున్నారు.

ఇది మంచి మార్పు. కాని రచయిత అయేందుకు షార్టుకట్స్ అవలంబించడం మాత్రం అన్యాయం.

శశిధర్ కి కూడా తానొక రచయితనయి పోవాలని, నలుగురిలో తానొక రచయితగా గురింప బడాలనీ కోరిక వుండటం సహజం. అనేక మంది రచనలు చదివి, ‘రచనంటే ఓస్ ఇంతేనా’ అనే నిర్ణయానికి వచ్చేసాడు.

నాలుగయిదు కథలు వ్రాసి పెద్ద ప్రతికలకి పంపాడు. నాలుగయిదు నెలలు గడిచాయి. కాని ఇంకా అవి ప్రచురింపబడనూ లేదు, తిరిగి రానూ లేదు.

‘చికట్లో వెలగబోయే దీపంలాంటిది ఆశ — అని బహుశ ఆ ప్రతికా సంపాదకులకి తెలిసి, కావాలని త్రిప్పి పంపడానికి ఆలస్యం చేస్తున్నారేమో?’ అంటారు శశిధర్ మిత్రులు.

“బాగా రాసాను. మంచి బొమ్మతో, మధ్యపేజీల్లో రంగుల్లో వస్తుంది

చూస్తుండండి” అంటాడు శశిధర్ వుత్సాహంగా.

ఓ ప్రముఖ వార ప్రతికలో ఓ ప్రకటన చూసాడు శశిధర్ ఓ రోజు. డబ్బిచ్చి ఒయటవాళ్ళు ప్రకటించిన వాణిజ్య ప్రకటన కాదది. స్వయంగా ఆ ప్రతికాసంపాదకులు, ఆ వార ప్రతిక తరపున వేసిన ప్రకటన.

దాన్ని ఉత్సాహంగా చదివాడు శశిధర్.

ఆ ప్రతికలో సంక్రాంతి నుంచి కొత్త శీరిక ప్రవేశ పెడుతున్నారు. దాని పేరు ‘ముగుడుతో కూడ చెప్పుకోలేని విషయం’ ఈ శీరిక కింద. ఆంధ్ర దేశంలో ఆడవాళ్ళు తమలోతాము మధన పడుతూ, ఇతరు లెవ్వరికీ చెప్పుకోలేని విషయాలని వ్యాసాలుగా వ్రాసి పంపితే ప్రచురిస్తామని, ప్రచురించిన వాటిలో ఉత్తమమయిన వ్యాసానికి నూట పదహారు పారితోషికం కూడా బహుమానం కింద యిస్తామని ప్రకటించాడు.

తెలుగు నేల నాలుగు చెరగులనుంచి వ్యాసాలు పుంఖాను పుంఖాలుగా ఆ వార ప్రతిక కార్యాలయానికి రాసాయి. పరిశీలన కూడా ప్రారంభం అయింది. శశిధర్ కూడా ఆ అవకాశాన్ని వృధా పోనీయకుండా ఓ చక్కటి వ్యాసాన్ని వ్రాసి పంపాడు.

పంపబోయే ముందు చెల్లెళ్ళని, అక్కయ్యలని, పొరుగింటి వాళ్ళని సంప్రదించి, అనేక విషయాల గురించి సందేహ నివృత్తి చేసుకుని నాలుగయిదు రోజులు కష్టపడి వ్రాసి, ఫేర్ కాపీ చేసి పంపాడు శశిధర్ అందరూ ఏకగ్రీవంగా బావుందని ఒప్పుకున్నాక.

ఆ వ్యాసం ఆ ప్రతిక సంపాదక వర్గానికి కూడా వచ్చింది. న్యాయనిర్ణేత (త్రు?) లకి కూడా బాగా నచ్చింది. దానికే ప్రథమ బహుమతి ఇవ్వబడింది.

ఆ వ్యాసంపేరు 'మూర్ఖాశ్శముచ్చట' అడవాళ్ళు ప్రతి నెలలో మూడురోజులు తప్పని సరిగా విడిగా కూర్చోవలసిన వెనం, అప్పుడు వాళ్ళకి కలిగే చిరాకు, ఏం తోచక చదివిన పుస్తకాలే చదవాల్సి వచ్చేటప్పుడు కలిగే రోత మొదలయిన అనేక విషయాలు ఆ వ్యాసంలోని ప్రధానాంశాలు.

ప్రతికవాళ్ళు ముందరే తెలియ పరచ

డం వల్ల వాళ్ళు పంపే నూటపదహార కోసం ఎదురు చూడసాగాడు శశిధర్, చెక్ వస్తుందా, మనిఆర్డర్ వస్తుందా అని.

నూట పదహారు రూపాయలు వచ్చాయి.

చెక్ రూపంలో కాదు.

మనిఆర్డర్ రూపంలో అంతకంటే కాదు. ఓ పేకట్ రూపంలో వచ్చింది బహుమతి. అది విప్పితే, లోపల ఒక పసుపు పొటం. ఒక కుంకం పొటం, ప్రతికా సంపాదకుల అభినందన లేఖతో పాటు ఓ చీర - 'కుమారి శశిధరికి' అని వ్రాసివుంది పైన.

ఆ డిసెంబర్ పూల రంగు చీర ఖరీదు సరిగా నూట పదహారు రూపాయలు.

('అనామిక' డిసెంబర్ 1974లో, హైద్రాబాద్ లో, హోటల్ అన్నపూర్ణలో జరిపిన రచయితల గోష్టిలో, శ్రీ పన్యాల రంగనాథ రావుగారి పుస్తకాసం విన్న తర్వాత)

“మొదలఁ జూచినఁ గడు గొప్ప ♦ పిదపఁ గురుచ
యాదిఁ గొంచెము తర్వాత నధిక ♦ మగుచుఁ
దనరు దినపూర్వపరభాగ ♦ జనితమైన
చాయపోలికఁ గుజన ♦ సజ్జనులమైతి”